

Konferenca o
prihodnosti
Evrope

Konferenca o prihodnosti Evrope

Poročilo: forum 3, prvo zasedanje

Evropski državljanski forum 3: „Podnebne
spremembe in okolje / zdravje“

Konferenca o prihodnosti Evrope

Poročilo: forum 3: „Podnebne spremembe, okolje / zdravje“, prvo zasedanje

Evropski državljanski forum 3: „Podnebne spremembe, okolje / zdravje“

Prvo zasedanje: 1.–3. oktober 2021, Strasbourg

Evropske državljanske forume organizirajo Evropski parlament, Svet EU in Evropska komisija v okviru Konference o prihodnosti Evrope.

Ta dokument¹ je pripravila posvetovalna skupina, ki je odgovorna za metodologijo in izvedbo forumov, sestavljajo pa jo *Missions Publiques*, *Danish Board of Technology*, *Deliberativa*, *ifok* in *Kantar*. Forum 3: Prvo zasedanje foruma „Podnebne spremembe, okolje / zdravje“ je vodilo podjetje *Missions Publiques*, sovodil pa *Danish Board of Technology*.

Vsebina

1. Metodologija
2. Kontekst prvega zasedanja v procesu evropskih državljanskih forumov
3. Forum 3: „Podnebne spremembe, okolje / zdravje“, prvo zasedanje: prispevek strokovnjakov in strokovnjakinj
4. Glavni rezultati zasedanja

Prvo zasedanje tretjega evropskega državljanskega foruma v okviru Konference o prihodnosti Evrope je potekalo od 1. do 3. oktobra 2021 v Evropskem parlamentu v Strasbourgu. Forum je bil posvečen krovni temi „Podnebne spremembe, okolje / zdravje“. Nanaša se namreč na učinke podnebnih sprememb, okoljska vprašanja in nove zdravstvene izzive za Evropsko unijo. Ta vprašanja so povezana tudi s cilji in strategijami EU na področjih, kot so kmetijstvo, promet in mobilnost, energija in prehod na brezogljihno družbo, raziskave, zdravstveni sistemi, odzivanje na zdravstvene krize, preventiva in zdravi življenjski slogi.

¹ Izjava o omejitvi odgovornosti: za to poročilo so odgovorni izključno avtorji. Ne odraža stališč institucij EU.

1. Metodologija

Razprave in kolektivno delo v okviru prvega zasedanja so potekali v dveh oblikah:

- v podskupinah z dvanajstimi do štirinajstimi državljani in državljankami. V vsaki podskupini so uporabljali štiri do pet jezikov; vsak državljan/državljanica je lahko govoril/a v svojem jeziku. Delo v podskupinah so vodili profesionalni moderatorji in moderatorke, ki jih je izbral konzorcij zunanjih ponudnikov storitev;
- plenarno z vsemi udeleženci in udeleženkami. Plenarne seje sta vodila dva glavna voditelja.

Celoten pregled faz in ključnih trenutkov prvega zasedanja je v prilogi I k temu dokumentu.

2. Kontekst prvega zasedanja v procesu evropskih državljanskih forumov

Evropski državljanski forumi so eden od ključnih elementov Konference o prihodnosti Evrope. Oblikovani so bili štirje evropski državljanski forumi, ki državljanom in državljanam ponujajo priložnost za skupen razmislek o tem, kakšno Evropsko unijo si želijo v prihodnosti.

- Vsakega od štirih forumov sestavlja 200 naključno izbranih evropskih državljanov in državljanek iz 27 držav članic;
- sestava je reprezentativna za raznolikost EU glede na domači kraj (državljanstvo in mesto/podeželje), socialno-ekonomsko ozadje in raven izobrazbe;
- v vsakem forumu sta vsaj ena državljanka in en državljan iz vsake države članice;
- tretjina vsakega državljanskega foruma so mladi (stari od 16 do 25 let). Vzpostavljena je bila posebna povezava med to skupino mladih in Evropsko prirediteljo za mlade.

Forum 1: „Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta / izobraževanje, kultura, mladina in šport / digitalna preobrazba“

Forum 2: „Evropska demokracija / vrednote in pravice, pravna država, varnost“

Forum 3: „Podnebne spremembe, okolje / zdravje“

Forum 4: „EU v svetu / migracije“

Dvajset predstavnikov in predstavnic vsakega od državljskih forumov, od katerih je vsaj tretjina mlajših od 25 let, sodeluje na plenarni skupščini Konference, predstavi izid svojih razprav in razpravlja o svojih priporočilih z drugimi udeleženci in udeleženkami. Forumi upoštevajo prispevke za plenarno skupščino Konference, zbrane na večjezični digitalni platformi v okviru Konference, ter oblikujejo priporočila glede nadaljnjega ukrepanja Unije.

3. Forum 3: „Podnebne spremembe, okolje / zdravje“, prvo zasedanje, prispevki strokovnjakov:

Skupni sekretariat Konference je v podporo razpravam in kolektivnemu delu v imenu sopredsedujočih izvršnemu odboru na prvo zasedanje tega foruma povabil sedem priznanih strokovnjakov in strokovnjakinj. Strokovnjaki in strokovnjakinje so predstavili najpomembnejše vidike, povezane s krovno temo, ter glavne sedanje in prihodnje izzive za EU v zvezi z obema „tematskima blokoma“ foruma: podnebne spremembe in okolje ter zdravje. Udeleženci in udeleženke so prejeli tudi ustrezne dele in miselne vzorce iz [prvega vmesnega poročila](#) o večjezični digitalni platformi.

Strokovnjaka in strokovnjakinji za tematski blok 1: podnebne spremembe, okolje

- [Jaroslaw Pietras](#), gostujoči profesor na *College of Europe*
- [Céline Charveriat](#), izvršna direktorica Inštituta za evropsko okoljsko politiko
- [Jean-Pascal Van Ypersele](#), profesor klimatologije na *UCL Louvain* (Belgija) in nekdanji podpredsednik Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC)
- [Valérie Masson-Delmotte](#), sopredsedujoča, delovna skupina I IPCC

Strokovnjaka in strokovnjakinja za tematski blok 2: zdravje

- [Xose M. Fernandez](#), biolog informatik, *Institut Curie*
- [Walter Ricciardi](#), profesor, *Università Cattolica del Sacro Cuore*, Rim
- [Elizabeth Adams](#), predsednica, *European Federation of Nurses Association*

Videoposnetki plenarnih sej so na voljo na:

- [Plenarna seja 1. oktobra 2021](#)
- [Plenarna seja 2. oktobra 2021](#) z nastopi strokovnjakov in strokovnjakinj o podnebnih spremembah, okolju

- [Plenarna seja 2. oktobra 2021](#) z nastopi strokovnjakov in strokovnjakinj o zdravju
- [Plenarna seja 3. oktobra 2021](#) s prvo najavo tematskih področij
- [Plenarna seja 3. oktobra 2021](#) s končno potrditvijo tematskih področij in izbiro 20 predstavnikov in predstavnic

4. Glavni rezultati seje

Ob koncu prvega zasedanja so državljani in državljanke tega foruma potrdili pet tematskih področij na podlagi vprašanj, ki so jih izpostavili, obravnavali in izbrali kot prednostna v zvezi s krovno temo foruma „Podnebne spremembe, okolje / zdravje“. Naslednja preglednica prikazuje zadevni pet tematskih področij in ustrezne podsklope, vključene v vsakega od njih:

Better ways of living	Protecting our environment and our health	Redirecting our economy and consumption	Towards a sustainable society	Caring for all
<ul style="list-style-type: none"> • Healthy lifestyles • Environmental education 	<ul style="list-style-type: none"> • Healthy natural environment • Protecting our biodiversity • Safe and healthy food 	<ul style="list-style-type: none"> • Fair products, equal access and just consumption • Regulating overproduction and overconsumption • Reducing waste 	<ul style="list-style-type: none"> • Environmentally friendly transport • Supporting change • Renewable energy now 	<ul style="list-style-type: none"> • A broader understanding of health • Equal access to health for all • Reinforcing healthcare

Priloge

Priloga I

Pregled prvega zasedanja

Prvo zasedanje: načelo postopnega pristopa

Prvo zasedanje vsakega od štirih evropskih državljskih forumov ima naslednje faze:

- *Faza 1: izmenjava mnenj o tem, kaj Evropska unija pomeni državljanom in državljanke, in predstavitev vizij glede prihodnosti EU*

Državljeni in državljanke so najprej razpravljali o tem, kaj jim Evropska unija trenutno pomeni v vsakdanjem življenju in kako jo doživljajo, nato pa so predstavili osebne vizije glede prihodnosti EU do leta 2050.

- *Faza 2: izpostavljanje in prednostno razvrščanje vprašanj, povezanih s krovno temo foruma*

Državljeni in državljanke so na podlagi lastnih izkušenj in znanja ter prispevkov strokovnjakov in strokovnjakinj opredelili in prednostno razvrstili vprašanja, povezana s krovno temo foruma.

Petek, 1. oktober 2021

Plenarna seja

Cilj: pozdravni nagovor državljanom in državljkam; pojasniti namen Konference in njenih treh komponent, tj. platforme, forumov in plenarne skupščine; predstavitev dnevnega reda celotnega konca tedna.

Delo v podskupinah

Cilj: medsebojno spoznavanje državljanov in državljk in izmenjava mnenj o tem, kaj jim EU trenutno pomeni in kako jo doživljajo v vsakdanjem življenju.

Sobota, 2. oktober 2021

Delo v podskupinah – 1

Cilj: državljeni in državljanke razmišljajo o prihodnosti in oblikujejo vizije glede prihodnosti EU.

Plenarna seja 1

Cilj: informacije strokovnjakov in strokovnjakinj o tematskem bloku 1: podnebne spremembe, okolje. Opis glavnih prispevkov na večjezični digitalni platformi in pripombe strokovnjakov in strokovnjakinj glede ustreznih miselnih vzorcev iz prvega vmesnega poročila o večjezični digitalni platformi.

Plenarna seja 2

Cilj: informacije strokovnjakov in strokovnjakinj o tematskem bloku 2: zdravje. Opis glavnih prispevkov na večjezični digitalni platformi in pripombe strokovnjakov in strokovnjakinj glede ustreznih miselnih vzorcev iz prvega vmesnega poročila o večjezični digitalni platformi.

Delo v podskupinah – 2

Cilj: izpostavitve vprašanj, ki se državljanom in državljanke porajajo ob razmišljanju o širšem tematskem bloku, ki ga obravnava njihova podskupina. V vsaki podskupini izbor petih prednostnih tem ter razprava o izzivih in vprašanjih, ki se utegnejo zastaviti ob njih med podrobnejšo obravnavo na drugem zasedanju.

Nedelja, 3. oktober 2021

Plenarna seja 1

Cilj: voditelja razložita proces razvrščanja v tematska področja in predstavita predlog za pet takšnih področij.

Delo v podskupinah

Cilj: voditelja zbereta povratne informacije državljanov in državljanke v zvezi s tematskimi področji; državljanji in državljanke se zavežejo tem tematskim področjem in formulirajo predloge za spremembe.

Plenarna seja 2

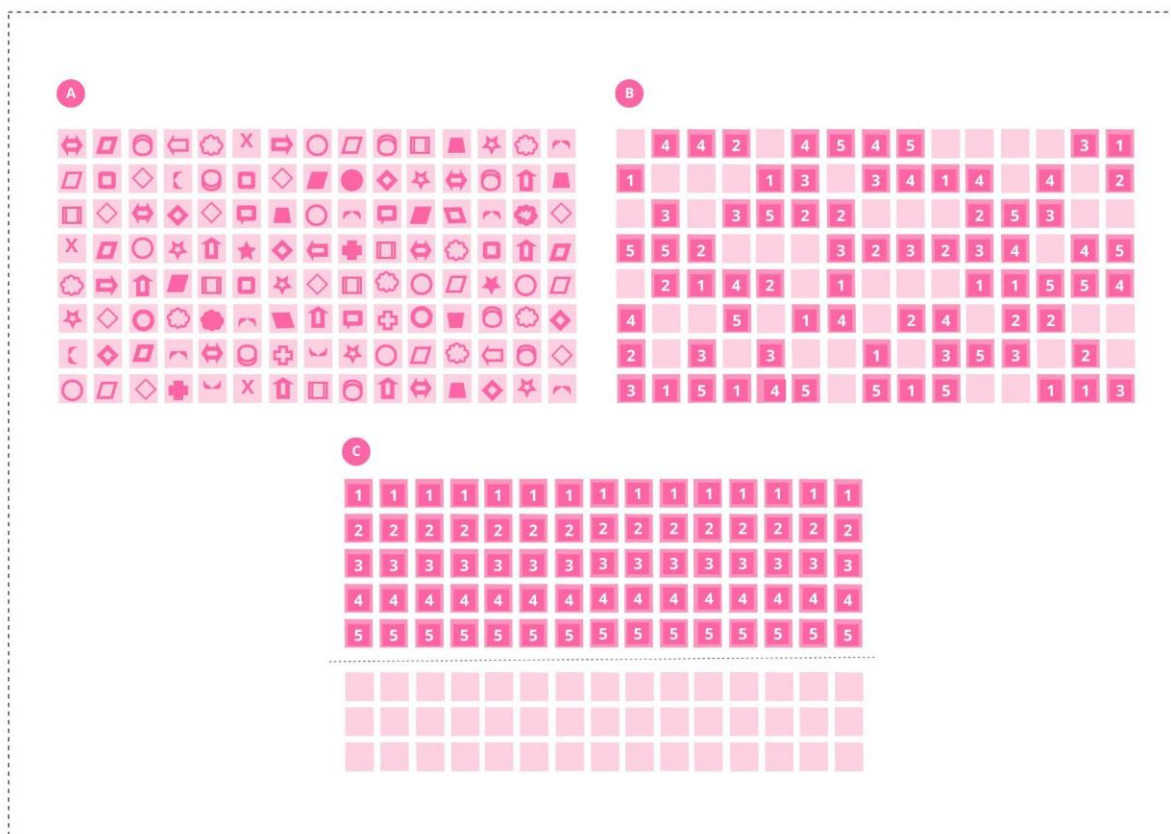
Cilj 1: voditelja predstavita predloge za spremembe v zvezi z zadevnimi tematskimi področji; državljanji in državljanke kolektivno odobrijo spremembe in končnih pet tematskih področij; voditelja pojasnita naslednje faze.

Cilj 2: izbor predstavnikov in predstavnic foruma med prostovoljci in prostovoljkami, ki se javijo, da so pripravljeni zastopati forum na plenarni skupščini Konference. Izmed 90 kandidatov je bilo izbranih 20 predstavnikov in predstavnic.

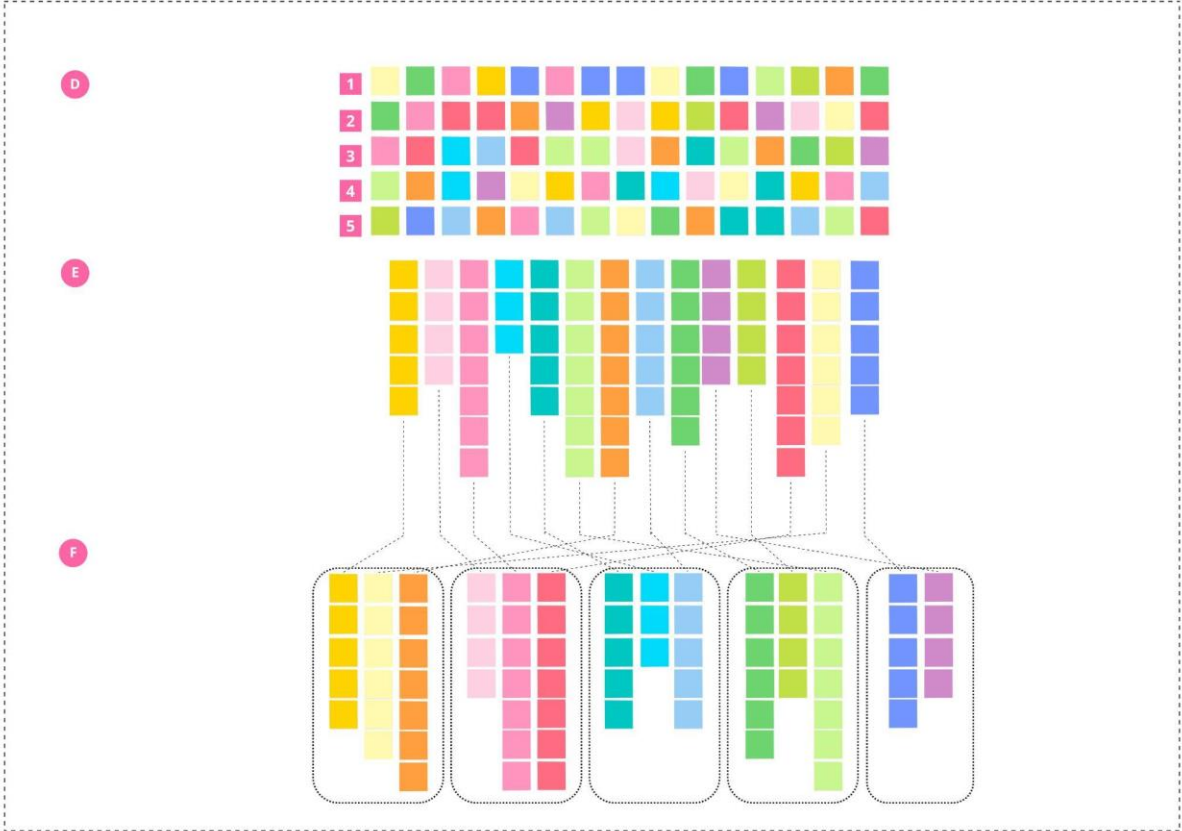
Kako se oblikujejo tematska področja?

Pri „oblikovanju tematskih področij“ gre za to, da se v različnih vprašanjih, ki jih izpostavijo udeleženske in udeleženci forumov, prepoznajo delovna področja, da se delo racionalizira in na naslednjih zasedanjih foruma razdeli med podskupine foruma. Gre za iterativen proces, ki se začne z izpostavljanjem različnih vprašanj do sprejetja odločitve o končnih delovnih področjih. V **šestih fazah** ga je izvedla uredniška skupina, končna delovna področja pa so odobrili državljani in državljanke. Uredniško skupino sestavljajo člani konzorcija zunanjih ponudnikov storitev, ki jih je Komisija najela za organizacijo forumov. Zasnovano in organizacijo procesa je nadzoroval skupni sekretariat Konference.

1. Vprašanja so izpostavili udeleženci in udeleženske foruma v okviru „razprave o vprašanjih“ v podskupinah, moderatorji in moderatorke pa so jih zabeležili. Vsak državljan oziroma državljanke je lahko izpostavil/a vprašanja, ki so zanj oziroma zanj pomembna (v okviru splošnih tematskih blokov zadevnega foruma). Vsa vprašanja so bila avtomatsko prevedena v angleščino, moderator oziroma moderatorka pa se je prepričala, da je prevod dovolj zvest vprašanju, ki je bilo izpostavljeno.
2. Ko so bila vprašanja prečiščena, so bila prednostno razvrščena na naslednji seji podskupine. Vsi državljani in državljanke so imeli na voljo 15 točk, ki so jih lahko prednostno porazdelili. Najbolj zaželenemu vprašanju so dodelili pet točk, drugemu najbolj zaželenemu štiri točke in tako naprej. To so državljani in državljanke navedli na posebnih obrazcih (anonimnih glasovnicah).
3. Moderator oziroma moderatorka je skupaj z državljani in državljanke preštel/a točke pri vseh vprašanjih in jih skladno s tem rangiral/a gleda na dobljeno število glasov. Končna lestvica je bila prikazana na zaslonu in posredovana uredniški ekipi.

4. Pet najboljše uvrščenih vprašanj v vsaki podskupini (ali več v primeru „petega mesta“, ki si ga je delilo več vprašanj) je bilo nato uporabljenih v procesu razvrščanja v tematska področja. Uredniška ekipa je pregledala vprašanja iz vseh podskupin, da bi ugotovila, katera so si podobna ali med seboj povezana. Podobna in med seboj povezana vprašanja so bila združena v komplekse. Takšni sklopi so bili tudi barvno označeni in/ali začasno poimenovani.
5. Nato je bilo treba vse te komplekse razdeliti v različne vendar koherentne delovne sklope (največ pet). Vsako tematsko področje je bil poimenovano/naslovljeno v skladu z glavnimi sklopi in vprašanji, uvrščenimi vanj. Cilj je bil uporabiti že izrečene besede državljanov in državljanek in torej predlagati naslove, ki bi bili manj strokovni in hkrati pomenljivejši za udeležence in udeleženke foruma.
6. Tematska področja je nato kot predlog predstavila uredniška ekipa na plenarni seji in v podskupinah. Državljeni in državljanke so lahko preverili, ali so bila vprašanja podskupine ustrezno upoštevana, in imeli možnost zahtevati spremembe v zvezi z označbo in razvrščanjem v tematska področja ter morebitne dodatke. Če so bile te spremembe v podskupinah odobrene, so bile nato vnesene v predlagana tematska področja. Zadnja faza pa je bila ta, da je bila razdelitev v tematska področja ponovno predstavljena na plenarni seji in odobrena z aklamacijo. Pred to končno potrditvijo so imeli državljani in državljanke na plenarni seji še vedno možnost za manjše prilagoditve (s pridržkom odobritve plenuma).

Podroben seznam tematskih področij, tematskih podsklopov in prispevkov po vrstnem redu, ki so ga določili državljani in državljanke v podskupinah

Tematsko področje 1: Boljši načini življenja

Zdravi življenjski slogi

- Sprememba odnosa državljanov in državljanek ter podjetij do okolja v vsakdanjem življenju. Pristop k naravi je treba spremeniti. Primer: poglobljanje ozaveščenosti mladih z dejavnostmi za spodbujanje okoljske ozaveščenosti. Z izobraževanjem je treba prispevati o odgovornejšemu ravnanju državljanov in državljanek. Absolutno nujno je poglobljanje ozaveščenosti med najmlajšimi. Prav tako je pomembno poskrbeti za odgovornost podjetij. Treba je spodbujati spremembe v onesnažujoči porabi (truditi se morajo državljani in državljanke, vendar tudi podjetja). (dvorana 7, mesto 1)
- Spodbujanje zdravih življenjskih slogov in preprečevanje bolezni (spodbujanje telesne dejavnosti itd.). (dvorana 10, mesto 1)
- Prehrana – jesti bi morali zdravo in ob težavah iskati temeljne vzroke zanje. Da bi bil ta problem rešen že v zgodnjih letih, uvesti programe usposabljanja v izogib težavam kasneje. Razvijati moramo izobraževanje o zdravih življenjskih slogih. To izobraževanje je treba začeti že v najzgodnejšem otroštvu, vendar morajo biti vanj zajete tudi starejše starostne skupine. Izboljšanje izobraževanja o podnebni spremembi in njihovem škodljivem vplivu na socialno okolje in naravo. Izobraževanje je pomembno tudi z vidika zdravja ljudi. Boljša seznanjenost s preventivo – kaj se izvaja v šolskem sistemu, uvedba pouka o zdravi prehrani in s tem zagotavljanje znanja na tem področju. (dvorana 8, mesto 1)
- Izobraževanje o zdravem življenjskem slogu od najzgodnejših let. (dvorana 13, mesto 4)
- Države članice bi se morale osredotočiti na kakovostno izobraževanje in spodbujanje zdravega življenjskega sloga. (dvorana 12, mesto 2)
- Sistemi za preprečevanje bolezni (izobraževanje prebivalstva, npr. o spolnem zdravju, prehrani, dobrih navadah, trudu, zlasti med otroci,...) Prebivalstvu zagotoviti usposabljanje iz prve pomoči. (dvorana 11, mesto 4)
- Poudarjamo prehranjevanje in napravimo konec živilskim aditivom. Stroški zdravstvene oskrbe v zvezi s kontracepcijo tako za moške kot za ženske bi morali biti povrnjeni. Vsi podatki v zvezi s cepivi morajo biti javni in transparentni, da bi se izognili proticepilskemu gibanju. (dvorana 8, mesto 3)

Okoljsko izobraževanje

- Kako razvijati okoljsko izobraževanje kot temeljno vrednoto Evropske unije? (dvorana 6, mesto 2)
- Okoljski izobraževalni programi od osnovne šole dalje, da se zagotovi razumevanje, kaj pomeni zdravo življenje, pospeši proces sprememb in otrokom omogoči odraščanje v stiku z naravo. (dvorana 3, mesto 1)
- Poglobljanje ozaveščenosti med otroki in odraslimi o njihovem vplivu na okolje in vlogi, ki jo lahko imajo pri ohranjanju okolja. (dvorana 5, mesto 5)
- Naložbe v izobraževanje in ukrepe. Izboljšati čut za odgovornosti vseh državljanov in državljanek. (dvorana 2, mesto 4)
- Jasnejše in dostopnejše informacije v vseh jezikih, da bi razširili občinstvo, ki ga nagovarja Evropa! (iz EU, vendar napačne informacije dodatno poudarjajo mediji). (dvorana 7, mesto 5b)

Tematsko področje 2: Varstvo našega okolja in našega zdravja

Zdravo naravno okolje

- Trajnostnejše energije, pri čemer je prednostna naloga čiščenje voda in zaščita podtalnice. (dvorana 3, mesto 2)
- Zdravo naravno okolje kot ključno vprašanje zdravja ljudi. „Naša narava je naša imuniteta.“ Urbane strategije. Preoblikovanje (obstojećih) mestnih območij v kakovosten življenjski prostor. Pametna gradnja novih bivališč. Likvidacija svetlobnega onesnaževanja, emisij plinov, hrupa. (dvorana 13, mesto 2)
- Zmanjšanje onesnaženosti ozračja in zmanjšanje hrupa (izboljšanje kolesarske mobilnosti, zmanjšanje fosilnih goriv, uporaba čiste energije itd.). (dvorana 10, mesto 2)

Zaščita naše biotske raznovrstnosti

- Zaščita biotske raznovrstnosti (ogrožene živali ali vpliv pesticidov). (dvorana 7, mesto 3)

Varna in zdrava hrana

- Vplivanje kmetijstva, ribištva in intenzivne živinoreje na naravo (biotska raznovrstnost, kakovost tal, zrak, voda...). (dvorana 5, mesto 3)
- Masovna živinoreja in iz nje izhajajoča živila morajo biti bolj trajnostni (na primer z manj antibiotikov). Poiskati alternative vzreji živali v velikih industrijskih obratih. (dvorana 1, mesto 3)

- Premalo znanja o antibiotikih in njihovi racionalni uporabi; potrebno je stalno izobraževanje, tudi o novih antibiotikih. Neenotna politika predpisovanja antibiotikov. Prekomerna uporaba antibiotikov za živali; njihov vpliv na prehrano ljudi. Ekološke kmetije, ki uporabljajo čim manj antibiotikov. (dvorana 14, mesto 3)
- Zrak, voda, prehrana – vsi ti trije elementi vplivajo na naše zdravje. Pozornost je treba nameniti tudi živilskim aditivom, ki lahko škodujejo zdravju. V podporo odločitvam, relevantnim za zdravje, so potrebni popolni, točni in znanstveni dokazi. Uvesti je treba izobraževalne programe, namenjene seznanjanju z zdravstvenimi vprašanji, povezanimi s prehrano; ti so izredno pomembni, zlasti za zdravje otrok. Izobraževanje o prehranskih opcijah – zdrava prehrana za otroke. Zdravo prehrano je treba pojmovati kot naložbo za prihodnost. (dvorana 14, mesto 1)
- Poudarek na preprečevanju ter zagotavljanju zadostnih informacij in jasnosti. Da bi se osredotočili na kakovost zagotovljenih storitev, ublažiti razlike v ravni kakovosti. Spremljanje ravni pesticidov je povezano s kakovostjo prehrambenih proizvodov. Plastični proizvodi, ki onesnažujejo naravo, vstopajo v prehransko verigo. Vsekakor bi morali biti pozorni na kakovost prehrane in prehrambenih proizvodov. (dvorana 8, mesto 2)
- Kakovost prehrambenih proizvodov. Določila za spreminjanje prehrambenih proizvodov. (dvorana 13, mesto 5)

Tematsko področje 3: Preokrenitev našega gospodarstva in potrošnje

Določila za prekomerno proizvodnjo in prekomerno potrošnji

- Uvedba oznak, namenjenih potrošnikom in potrošnicam (npr. v obliki sporočilnosti semaforja: rdeča/rumena/zelena barva) na podlagi meril trajnostnosti, podnebnih sprememb, socialnih standardov in emisij za potrošno blago (na podlagi zakonodaje EU o dobavni verigi). (dvorana 1, mesto 4)
- Zmanjšanje količine odpadkov (zlasti plastike) in boj proti tratenju virov. Razmisliti o možnih tehnoloških inovacijah pri embalaži. (dvorana 5, mesto 2)
- Evropski in nacionalni ukrepi proti ravnanju podjetij, s katerim ta spodbujajo pretirano potrošnjo. Spremembe in življenjski slog. (dvorana 2, mesto 5)
- Kako z določili urediti prekomerno proizvodnjo v podjetjih. (dvorana 3, mesto 4)
- Kako zmanjšati količino embalaže z uporabo tehnologije. (dvorana 3, mesto 5)
- Transparentnost glede ravni onesnaževanja pri izdelkih (onesnaževalni odtis); Cene proizvodov naj odražajo stopnjo onesnaževanja in porabljenih virov, tudi v primeru uvoženih proizvodov. (dvorana 15, mesto 2)

Zmanjšanje količine odpadkov

- Težave s potrošnjo (embalaža pri izdelkih, zlasti plastika) in ne dovolj dolgim rokom uporabnosti (mobilni telefon, televizija, računalnik itd.). (dvorana 2, mesto 2)
- Sprememba ravnanja potrošnikov: Izogibanje potrošnji, saj nepotrošeno ne prinaša odpadkov. To terja tudi ponoven razmislek v oglaševalski dejavnosti, kajti oglaševanje potrošnjo podpihuje, ne pa je preprečuje. To vpliva tudi na nakupovanje hrane, ker se moramo izogibati presežkom hrane. Zakonito bi smelo biti le oglaševanje izdelkov, ki ne škodujejo okolju. Oglaševanje okolju škodljivih izdelkov naj se prepove. Porabo mesa in mleka je treba zmanjšati, da se zmanjšajo emisije CO₂ in metana. (dvorana 4, mesto 5)
- Zmanjšanje količine odpadkov v industriji. (dvorana 15, mesto 4)

Pravični izdelki, enak dostop in pravična potrošnja

- Trajnostna tržna gospodarstva: Potrebujemo trajnostna tržna gospodarstva, tj. trajnostni pravni okvir in okvir za gospodarstvo, podoben socialnemu okviru v socialnem tržnem gospodarstvu. Uvesti moramo davek na CO₂ in carine na blago, močno obremenjeno s CO₂, iz tujine. Postopek razvoja izdelka bi moral vključevati preskus trajnostnosti. Poleg davkov so pomembni tudi drugi ukrepi, na primer, potrošnike je treba poučiti o trajnostnosti izdelkov in zagotoviti je treba informacije. Zamisel: Uvrstitev z vidika CO₂ podobno oceni *Nutri score* za blago. (dvorana 4, mesto 4)
- Boljša zaščita virov in učinkovitost rabe virov, na primer v proizvodnji hrane, v modni industriji. Manj potrošnje (blaga za enkratno uporabo ali blaga nizke kakovosti) in manj generiranja odpadkov. Trajnostna proizvodnja in potrošnja, spodbujanje popravljivosti aparatov in recikliranja. (dvorana 1, mesto 5)
- Zmanjšanje emisij CO₂ v industrijskem sektorju. (dvorana 3, mesto 5a)
- Ustanovitev novega evropskega telesa, ki bi finančno podpiral inovativne in trajnostne proizvode. Ti v začetni fazi niso ekonomsko vzdržni in za uveljavitev potrebujejo finančno podporo. (dvorana 6, mesto 4)
- Razmisliti o gospodarskem sistemu, ki bo združljiv s trajnostnostjo. (dvorana 6, mesto 1)
- Zmanjšanje neenakosti pri dostopu do bolj trajnostnih dobrin (hrana, mobilnost, energija). (dvorana 6, mesto 3)
- Podpora lokalni proizvodnji in malim podjetjem. (dvorana 15, mesto 5)
- Spreminjanje vzorcev naše potrošnje. Ali smo pripravljeni spremeniti vzorce naše potrošnje in upočasniti prekomerno potrošnjo? Obstaja dejanska potreba po poglobljanju zavesti, da se ljudem pojasnijo vsi načini potrošnje in da se jih pouči o njih (kaj jemo, kako potujemo, kakšna je naša kmetovalna kultura) Gre za izziv, kako vzgojiti nove potrošne navade! (dvorana 7, mesto 2)
- Vloga gospodarskih določil (standardov) kot orodja za doseganje spoštovanja okolja in socialnih pogojev v mednarodni trgovini (zunaj in znotraj EU). (dvorana 5, mesto 4)

Tematsko področje 4: Tematsko področje 4: Trajnostni družbi naproti

Energija iz obnovljivih virov

- Nakup energije (obnovljivi viri energije, sončni paneli, vodik, zlasti s strani velikih gospodarskih subjektov). (dvorana 2, mesto 3)
- Zmanjšanje emisij CO₂. (dvorana 2, mesto 1)
- Kako bi lahko investirali v odpornost in manjšo porabo energije. (dvorana 6, mesto 5)
- Naložbe v trajnostno sekundarno proizvodnjo energije (ukinitev jedrske energije in premogovništva). (dvorana 1, mesto 2)
- Energetski prehod: presedlanje na energije iz obnovljivih virov in to čim prej. Skrajšanje postopkov za odobritev vetrnih elektrarn, fotovoltaičnih parkov, tokovnih cest in zemeljskih kablov. Preiti moramo na vodikovo tehnologijo in z njo nadomestiti primarno energijo (plin, premog itd.). Vetrnih elektrarn si v svojih krajih ne želijo vsi ljudje, tudi zaradi varstva okolja (obvarovanje ptic). Medsebojna komunikacija je pomembna, potrebno pa je tudi hitro ukrepanje. (dvorana 4, mesto 2)
- Učinkovita uporaba začasne presežne energije iz obnovljivih virov (npr. proizvodnja vodika). (dvorana 15, mesto 3)

Podpiranje sprememb

- Podnebni angažma na svetovni ravni: kako lahko prepričamo, na primer Kitajsko in ZDA za boj proti globalnemu segrevanju? Dialog je pomemben: Evropa se mora o tem vprašanju pogovarjati s Kitajsko in ZDA. Evropa je sicer dober zgled, vendar tozadevno še ne deluje dovolj učinkovito. Varstvo podnebja mora biti na splošno zanimivo tudi za ZDA in Kitajsko, zato morate poudarjati koristi in dobičkonostnost varstva podnebja. (dvorana 4, mesto 1)
- Ukrepe za varstvo okolja bi bilo treba zastaviti kot spodbude. (dvorana 3, mesto 3)
- Temeljito ponovno razmisliti o modelu upravljanja in ga spremeniti. Sedanji način upravljanja je preveč vertikalni in ne omogoča dobrih odnosov med državljani in državljanke ter nosilci in nosilkami odločanja. Potrebujemo bolj horizontalni model upravljanja. (dvorana 7, mesto 5)

Okolju prijazen prevoz

- Trajnostni prevoz Razširitev trajnostnega javnega prevoza tudi na podeželju, več železniških prog, zlasti na podeželju. Železniške proge, ki se ne uporabljajo več, naj ponovno zaživijo. Tovorni promet bi bilo treba premestiti s ceste na železnico. Spodbujanje električne mobilnosti, zlasti električnih koles. V mestih in na podeželju kolesarske poti izboljšujejo in spodbujajo souporabo koles ter alternative avtomobilom. Uporabo koles je treba spodbujati na vseh ravneh. Razumevanje daljšega časa prevoza v družbi. (dvorana 4, mesto 3)
- Dolgoročne rešitve, ki omogočajo trajnostno mobilnost in promet za vse regije. (dvorana 1, mesto 1)
- Zelena prometna infrastruktura (kot so kolesa ali celo hoja). (dvorana 15, mesto 1)
- Mobilnost: inovacije, tehnološke raziskave in razvoj v prevoznem sektorju (avtomobili, ladje, letala...) + razvoj infrastruktur v prid obsežnejši uporabi koles (za doseganje ciljev glede zmanjšanja emisij CO₂ in zdravje). (dvorana 5, mesto 1)
- Čistejši in okolju prijaznejši prevoz, ki ne obremenjuje narave (električna kolesa itd.). Nagrajevati uporabnike in uporabnice, ki uporabljajo te alternativne načine prevoza. Naloga Evrope je, da podpre infrastrukturo za alternativne načine prevoza. Brezplačen javni prevoz potrebujemo tudi na lokalni ravni. (dvorana 7, mesto 4)

Tematsko področje 5: Skrb za vse

Okrepitev zdravstvenega sistema

- Stabiliziran sistem zdravstvenega varstva, da bo delo v zdravstvenem sektorju privlačno. Boljše plače in delovni pogoji za zdravstvene delavce in delavke ter nadaljnji razvoj na področju samotestiranja in samozdravljenja. (dvorana 9, mesto 4)
- Unija bi morala okrepiti naložbe v zdravstvene raziskave. (dvorana 12, mesto 5)
- Status zdravstvenega osebja in zdravstvenega varstva. Zdravstveno osebje je ovirano, ker vsi postopki postajajo vedno strožji. Zdravstveno osebje se spreminja v robote in pogosto izgubi človeško vez s pacienti in pacientkami. Zdravstvenega osebja ni dovolj. Veliko zdravstvenega osebja je bilo odpuščenega, ker se ni dalo cepiti. To je kršitev človekovih pravic zdravstvenega osebja, do neke mere pa tudi pacientov in pacientk. Delovne razmere v zdravstvu so v številnih državah EU slabe, kar se je pokazalo med pandemijo COVID-19. Sredstev državnih bolnišnic in drugih bolnišnic ne bi smeli krčiti. (dvorana 8, mesto 4)
- Enoten sistem po vsej EU, ki bo deloval na meddržavni ravni. (dvorana 9, mesto 5)
- Okrepitev sodelovanja evropskih držav na področju zdravja (na primer z ustanovitvijo zdravstvenega centra na evropski ravni za določeno problematiko, kot so redke bolezni, digitalizacija). (dvorana 10, mesto 4)
- Zdravstveno zavarovanje je večstopenjski proces; od preventive do zagotavljanja urgentnomedicinskega sistema. Vsaka stopnja je pomembna in potrebuje podporo za razvoj in izvajanje. (dvorana 14, mesto 4).
- Evropski sistem zdravstvenega varstva (standardi, zdravstvena oskrba enake kakovosti – v nekaterih državah na primer ni zagotovljena korektna oskrba, bolnišnice bolj zanimajo gospodarski aspekti, bolnišnice so dejansko vpisane kot gospodarski subjekti). (dvorana 11, mesto 3)

Širše pojmovanje zdravja

- Slabšanje duševnega zdravja povzroča tudi slabšanje telesnega zdravja. (dvorana 14, mesto 5)
- Potrebno je povečati odhodke za področje duševnega zdravja in mu nameniti več pozornosti. (dvorana 12, mesto 4)
- Duševno zdravje (napraviti konec tabujem, normalizirati duševne bolezni, zdravljenja, kako onesnaženost vpliva na duševno zdravje, pomanjkanje podpore ob duševnih boleznih...). (dvorana 11, mesto 2)
- Spolno in reproduktivno zdravje z enakim in pravičnim dostopom. Pomembno je, da se bolezni v reprodukcijskem sistemu žensk obravnavajo kot dejanski zdravstveni problemi. Higijenski izdelki za ženske so biološka potreba in ne razkošje. Boljše informacije o delovanju in stranskih učinkih kontracepcije. Več spolne vzgoje za otroke in mlade, o spolnem zdravju tako z biološkega kot z duševnega vidika. (dvorana 9, mesto 3)
- Poskrbeti moramo, da bodo ljudje živeli dovolj zdravo, da bodo zdravstveno oskrbo iskali čim redkeje, kar bo zagotovilo najnižje stroške. Zdravstvene storitve na področju duševnega zdravja morajo biti med najboljšimi. Odpraviti moramo številne ovire,

povezane z duševnim zdravjem, zlasti v zvezi z dostopom do specializiranih storitev. (dvorana 14, mesto 2)

- Izboljšanje sistema varstva duševnega zdravja (dostopnost za vse, z izobraževanjem o emocijah itd.). (dvorana 10, mesto 5)
- Posebna pozornost socialnim in psihološkim vidikom človekovega zdravja (poleg fizičnega stanja). (dvorana 11, mesto 5)

Enak dostop do zdravstvenega varstva za vse

- Enak dostop do zdravstvenega varstva in zobozdravstvene oskrbe kot pravica za vse državljane in državljanke EU, tako v mestih kot na podeželju. (dvorana 9, mesto 1)
- Boljše izobraževanje otrok in mladih v šolah o: duševnem in telesnem zdravju, spolnem zdravju, prehrani, tobaku in prvi pomoči (tudi prvi pomoči v kontekstu duševnega zdravja). (dvorana 9, mesto 2)
- Upoštevanje enakega dostopa do zdravstvenih storitev za vse ljudi, ne glede na spol. Upoštevati biološke razlike in se ne osredotočati na moške. (dvorana 13, mesto 3)
- Zagotavljanje finančnih sredstev za zdravljenje in dostop do zdravstvene oskrbe za vse. (dvorana 13, mesto 1)
- Dostop do zdravstvenega sistema (v različnih krajih neenak, npr. v nekaterih državah so manjše podeželske skupine daleč od zdravstvenih centrov; Neenakost pri dostopu glede na razpoložljive vire; razmerje med razpoložljivimi viri ter življenjskimi in zdravstvenimi navadami. ..). (dvorana 11, mesto 1)
- Univerzalni dostop do zdravstvenih storitev. (dvorana 10, mesto 3)
- Državno upravljano osnovno zdravstveno varstvo bi bilo treba izboljšati in biti bi moralo enako za vse. (dvorana 12, mesto 1)
- Evropska unija bi morala razmisliti o privatizaciji zdravstvenega varstva za tiste, ki so pripravljeni plačati več. (dvorana 12, mesto 3)
- Izboljšanje oskrbe pacientov in pacientk, ne glede na njihov socialno-ekonomski položaj. (dvorana 8, mesto 5)

Priloga IV

Popoln seznam prispevkov podskupin v izvirnem jeziku zabeležbe moderatorja ali moderatorke

Opomba: Zapiski moderatorjev in moderatork o temah. Vsak moderator/moderatorka je sestavljal/a zapiske v svojem jeziku.

Tematski blok I: „Podnebne spremembe in okolje“

Izvirni jezik	
Skupina 1 (nemščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nachhaltige Mobilität und Transportwesen für alle Regionen mit langfristigen Lösungen ermöglichen. 2. Investitionen in nachhaltige Sekundärenergieerzeugung tätigen (Kohleausstieg und Atomkraft). 3. Tierhaltung und daraus hergestellten Lebensmitteln muss nachhaltiger sein (zum Beispiel weniger Antibiotika). Alternativen zur Massentierhalten suchen. 4. Wasserverbrauch, Wassermanagement und Trinkwasser 5. Verbraucherschutz und Aufklärung fördern über nachhaltigen Konsum und gefährliche Stoffe 6. Positive Entwicklung in ländlichen Regionen fördern durch zum Beispiel Schaffung von Arbeitsplätzen und Investitionen in Schulen 7. Mehr Ressourcenschutz und Ressourceneffizienz zum Beispiel in der Lebensmittelproduktion, in der Modebranche. Weniger Verbrauch und weniger Wegwerfartikel. Nachhaltige Herstellung und Verbrauch, Förderung von der Möglichkeit zu Reparaturen von Gebrauchsgegenständen und Recycling. 8. Tabakkonsum langfristig auf Null zu reduzieren. Schnupftabak als Alternativ?? 9. Trinkwasser (in hoher Qualität und ohne Nitrat) als Menschenrecht 10. Nitratverbrauch in der Landwirtschaft reduzieren. Kreislaufwirtschaft und Wassermanagement, besonders für kleinere ländliche Betriebe fördern. 11. Verbraucherinformation: eine Ampel für die Kriterien Nachhaltigkeit, Klimaschutz, soziale Standards und Höhe an Emission für Produkte entwickeln (Lieferkettengesetz) 12. Assistenzsysteme für LKW zur Erhöhung von Sicherheit sollen verpflichtend genutzt werden und dürfen nicht manipuliert werden.
Skupina 2 (nemščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energiebeschaffung (erneuerbare Energien, Solarpanels, Wasserstoff, insbesondere große Wirtschaftsakteure) 2. Investition in Bildung und Maßnahmen. Ite mehr in die Pflicht nehmen. 3. Europäische und staatliche Maßnahmen gegen Verhaltensweisen von Unternehmen, die übertriebenen Konsum ermutigen. Allgemeine Änderungen des Lebensstils. 4. Infrastruktur & Verkehr 5. Emission von CO2 reduzieren

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Migration 7. Umweltkatastrophen (Waldbrände, Überflutungen, etc.) 8. ökologische Bauindustrie 9. Resilienz 10. Konsumproblem (Verpackung von Produkten, insbesondere Plastik) und längere Nutzungsdauer (Handy, Fernseher, Computer, etc.) 11. Veränderungen der Arbeitsplätze (Arbeitsplatzverluste und Armut vorbeugen)
Skupina 3 (španščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programas educativos sobre Medio Ambiente desde la primaria para entender lo que significa una vida sana, acelerar el proceso de cambio y crecer la Naturaleza. 2. Crear puentes entre el medio ambiente y la salud para promover la eliminación de aditivos nocivos y los OGM. 3. Promover el cultivo sostenible y el consumo local. 4. Energías más sostenibles, con una prioridad en el tratamiento de aguas y la protección de la capa freática. 5. Cómo regular la sobreproducción de las empresas. 6. Incrementar la transparencia y la honestidad al informar sobre los costes de las medidas contra el cambio climático. 7. Cambiar las prácticas publicitarias con el fin de cambiar el modo de consumo. 8. Añadir valor a los productos y fomentar la reutilización de éstos. 9. Crear impuestos europeos destinados exclusivamente a la lucha contra el cambio climático. 10. Promover una vida más vegetariana para reducir la emisión del metano, tomar conciencia del consumo animal y aumentar el consumo de proteínas vegetales. 11. Cambiar la longevidad, la durabilidad y la reutilización de las baterías. 12. Cómo reducir el volumen del empaquetamiento utilizando la tecnología. 13. Las medidas para proteger el medio ambiente deberían tener una visión en forma de incentivos. 14. Aumentar y consolidar la red de ferrocarriles en Europa 15. Disminuir la emisión de gases CO2 por parte del sector industrial.
Skupina 4 (nemščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umsetzung von EU-Maßnahmen: Vollständige Umsetzung durch Staaten von bereits beschlossenen EU-Maßnahmen zu Klima- und Umweltschutz. Frage: Wie können wir die Staaten davon überzeugen? Lösungsvorschlag: EU-Subventionen sollten an die Umsetzung von EU-Umweltschutzgesetzen gebunden werden. Die Richtlinien sollten vor dem Europäischen Gerichtshof rechtlich bindend sein. 2. nachhaltige Marktwirtschaft: Wir brauchen eine nachhaltige Marktwirtschaft, das heißt einen nachhaltigen Rechtsrahmen und Regelrahmen für die Wirtschaft, ähnlich wie der soziale Rahmen bei der sozialen Marktwirtschaft. Wir müssen eine CO2 Steuer und Zölle auf CO2 intensive Waren aus dem Ausland einführen. Es sollte eine Nachhaltigkeitsprüfung im Produktentstehungsprozess geben. Zusätzlich zu Steuern sind auch andere Maßnahmen wichtig, zum Beispiel müssen wir die Verbraucher über die Nachhaltigkeit von Produkten aufklären und Informationen darüber müssen bereit gestellt werden. Idee: CO2- Score ähnlich wie Nutri-Score für Waren einführen. 3. Globales Klima-Engagement: Wie können wir zum Beispiel China und die USA davon überzeugen, die Erderwärmung zu bekämpfen? Dialog ist wichtig: Europa muss mit China und den USA über dieses Thema reden. In dieser Hinsicht ist eine Vorbildfunktion von Europa gut aber nicht genug. Klimaschutz muss auch generell wirtschaftlich interessant für die USA und China sein, deswegen sollte man die Vorteile und Gewinn durch

	<p>den Klimaschutz hervorheben.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Energiewende: Möglichst schnell zu erneuerbaren Energien wechseln. Verkürzung der Genehmigungsverfahren für Windräder, Fotovoltaikparks, Stromtrassen und Erdkabel. Wir müssen in die Wasserstofftechnik einsteigen, um die Primärenergie (Gas, Kohle etc.) zu ersetzen. Nicht alle Menschen möchten Windparks in ihrer Region, auch aus Umweltschutzgründen (z.B. weil sie Vögel retten wollen). Es ist wichtig miteinander zu reden, aber es muss trotzdem schnell gehandelt werden. 5. Nachhaltiger Transport: Ausbau des nachhaltigen Nahverkehrs auch im ländlichen Raum, mehr Eisenbahnstrecken besonders im ländlichen Raum. stillgelegte Bahnstrecken sollten wieder in Betrieb genommen werden. Der Gütertransport soll von der Straße auf die Schiene verlagert werden. Förderung von Elektromobilität, besonders Elektroräder. In Städten und auch im ländlichen Raum sollten die Fahrradwege verbessert werden und Bike-Sharing und wir müssen Alternativen zu Autos fördern. Fahrradnutzung muss auf allen Ebenen gefördert werden. Dazu gehört auch ein Verständnis für längere Transportzeiten in der Gesellschaft. 6. Eine nachhaltige Landwirtschaft: Pestizide (unter anderem Glyphosat) verbieten und eine bessere Kontrolle der Güllemengen. Wir brauchen eine Ausrichtung auf Nachhaltigkeit anstatt nur auf Gewinn. Die EU sollte die Nutzung von Gentechnik verbieten. EU sollte gesundheitsschädliche Produkte besser überprüfen und begrenzen. Frage: Wie können wir Landwirte von den Maßnahmen überzeugen, damit sie sie umsetzen? Lösung: faire Preise und garantiertes Einkommen. Ausbildung der Landwirte zur nachhaltigen Landwirtschaft. Nutzung von bereits vorhandenen produzierten Ressourcen. Gesetze gegen die Nutzung von krummen Gemüse abschaffen. Verbot der Massentierhaltung, um die Methan Emissionen zu verringern. 7. Recycling und Mülltrennung besser ausbauen. Finanzielle Förderung durch die EU von innovativen Ideen, wie zum Beispiel den Prozess aus Kleidung Kunststoff zu erzeugen. Geordnete Müllentsorgung in der gesamten EU einführen für alles von Hausmüll bis zu Elektromüll. 8. Akzeptanz des Klimaschutzes in der Gesellschaft: Wie können wir die Bürger von der Notwendigkeit des Klimaschutzes überzeugen? Wie können wir sicherstellen, dass Bürger die Klimaschutzmaßnahmen akzeptieren? Lösung: mehr Transparenz über Entscheidungen zu Klimaschutzmaßnahmen. Positives Marketing von nachhaltigen Maßnahmen. Mehr Bildung über die Schäden von CO2 und darüber, wie viel CO2 die Herstellung von Produkten auslöst. 9. Änderung des Konsumverhaltens: Vermeidung von Konsum, denn alles, das nicht konsumiert wird, produziert auch keinen Abfall. Das erfordert auch ein Umdenken in der Werbebranche, denn die Werbung fördert den Konsum, nicht die Vermeidung des Konsums. Das betrifft auch den Kauf von Lebensmitteln, denn wir müssen Lebensmittelüberschuss vermeiden. Es sollte nur Werbung für Produkte, die nicht der Umwelt schaden, geben. Werbung für umweltschädliche Produkte sollte verboten werden. Fleischkonsum und Milchkonsum müssen verringert werden, um CO2 und Methan Emissionen zu verringern.
<p>Skupina 5 (francoščina)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Réduction des déchets (notamment du plastique) et lutte contre le gaspillage des ressources. Envisager les innovations technologiques possibles sur les emballages. 2. La surconsommation de produits par les citoyens européens. 3. Sensibiliser les enfants et les adultes à leurs impacts environnementaux et aux rôles qu'ils peuvent jouer dans la préservation de l'environnement. 4. La mise en œuvre des politiques environnementales de l'UE à l'échelle locale (régions, villes,...) 5. Les impacts de l'agriculture, de la pêche et de l'élevage intensifs sur la nature (biodiversité, qualité des sols, air, eau...) 6. L'économie circulaire : réparer les produits (et ne pas seulement les recycler) 7. Le rôle de la réglementation (normes) économique comme outil de respect de l'environnement et des conditions sociales dans les échanges

	<p>internationaux (à l'intérieur et à l'extérieur de l'UE)</p> <p>8. La mobilité : Innovation, recherche technologique et développement dans le domaine des transports (automobile, bateau, avion...) + Développer les infrastructures permettant une plus grande utilisation du vélo (afin d'atteindre les objectifs de réduction des émissions de CO2 et de santé)</p> <p>9. Consommation de viande et bien-être animal</p>
Skupina 6 (portugalščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Quais são os impactes futuros em termos ambientais das soluções de hoje 2. Discutir a Fusão nuclear como alternativa às energias renováveis e de combustíveis fósseis 3. Discutir as diversas soluções energéticas e não apenas uma única solução 4. Como podemos investir na resiliência. Em menos consumo energético 5. Mobilidade urbana e planeamento territorial 6. Reduzir as desigualdade de acesso a bens mais sustentáveis (alimentação, mobilidade, energia) 7. Quais ou quem são os obstáculos à implementação de soluções que parece que já se sabem 8. A importância da mitigação versus adaptação 9. A necessidade de criar um organismo da União Europeia que financie produtos inovadores e sustentáveis já desenvolvidos. Estes produtos podem não ser economicamente viáveis numa primeira fase e devem ser financiados. 10. A comunicação e disseminação são fundamentais, mas não chega a todos 11. Como desenvolver a educação ambiental como um valor fundamental da União Europeia? 12. Pensar num sistema económico que seja compatível com a sustentabilidade
Skupina 7 (francoščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Le changement de mode de consommation. Sommes-nous prêt à changer notre mode de consommation et à ralentir la surconsommation ? Il y a un réel enjeu de sensibilisation pour expliquer et éduquer les populations sur tous les modes de consommation (dans ce qu'on mange, dans notre manière de se déplacer, dans notre culture agricole). L'enjeu est de créer de nouvelles habitudes de consommation ! 2. Le changement de comportement quotidien des citoyens et des entreprises vis à vis de l'environnement. Il faut un changement d'approche à l'égard de la nature. Exemple : sensibiliser les jeunes grâce à des activités de sensibilisation à l'environnement. Il faut responsabiliser le comportement des citoyens par l'éducation. Il est absolument indispensable de sensibiliser les plus jeunes. Il est également important de responsabiliser les entreprises. Il faut d'encourager les changement de consommation polluantes (les citoyens doivent consentir les efforts mais aussi les entreprises) 3. Un transport plus propre et plus respectueux de l'environnement qui ne pèse pas sur la nature (vélos électriques etc.). Il faut pouvoir récompenser les usagers qui utilisent ces transports alternatifs. C'est justement le rôle de l'Europe que de faciliter les infrastructures pour les transports alternatifs. Il faut également des transports publics gratuits au niveau local 4. Éviter la pollution (transports / entreprises). Les entreprises polluent beaucoup, il faut donc les réguler. 5. Une Énergie plus propre. Utiliser davantage des substances naturelles pour faire fonctionner la technologie. Il faut développer les sources d'énergie d'avenir en payant des chercheurs pour qu'il trouvent des alternatives d'énergie propre (eau, vent). Il faut que l'Europe élabore un cahier des charges plus abouti pour permettre une Europe plus verte. 6. La mise en place d'une sécurité sociale au niveau européen. Les protections sociales devraient être les mêmes dans tous les pays européens 7. Vers une agriculture plus respectueuse de l'environnement. Commentaires : il faut prendre conscience de la complexité de la nouvelle agriculture.

	<p>Il n' y a pas assez de terrains exploitables, il faut donc développer les zones selon leur spécificités (zones chaudes /zones humides). Il faut un contrôle de l'élevage intensif (Une meilleure régulation des produits chimiques utilisés par les agricultures dans leur production agricoles (pesticides))</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Interroger et changer le modèle de gouvernance. Le modèle actuel de gouvernance est trop vertical, et ne permet pas une bonne relation entre les citoyens et les décideurs. Il faut donc un modèle de gouvernance plus horizontal ! 9. Amener une vigilance citoyenne (pour plus de transparence) commentaire : C'est lié avec la question de la gouvernance mais ce n'est pas le même thème) : il faut inventer un système pour mettre en place des système de vérification et de contrôle des élus dans leur prise de décision 10. Les répercussions du changement climatique sur la santé. Les répercussions sur l'environnement de ce qu'on mange. Idée de proposition : taxer les produits qui ne respecte pas cet engagement) 11. Donner des aides aux citoyens pour une meilleur transition (aider et encourager fortement la transition) 12. Le droit à la réparation des technologies (au niveau local pouvoir réparer soi même pour éviter le gaspillage / Il existe plein de choses de réparable) Commentaire : L'europe doit imposer aux grands groupes de faciliter le droit à la réparation 13. Rendre possible le télétravail. L'UE doit encourager le développement du télétravail) 14. Un logement plus vert : isolations plus modernisés 15. Des informations plus claires et accessibles dans toutes les langues pour élargir le public auquel l'Europe s'adresse ! (de la part de l'UE mais la désinformation est accentué par les médias) 16. Une protection de la biodiversité (des animaux en voie de disparition ou affecté par les pesticides)
<p>Skupina 15 (romunščina)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastructura verde pentru transport (precum biciclete sau chiar mersul pe jos) 2. Legislatia privind poluarea (exemplu - vehicule cu diesel) 3. Sustinerea productiei locale si a intreprinderilor mici 4. Suprapopularea planetei 5. Reducerea deseurilor (industriale, alimentare si bunuri de consum) 6. Invatarea direct in natura (ceea ce ar duce intelegerea valorii naturii) 7. Transparenta nivelului de poluare in produse (amprenta poluarii); Preturile produselor ar trebui sa reflecte gradul de poluare si resursele consumate, inclusiv la produsele de import 8. Educatie pentru schimbarea atitudinilor si comportamentelor (dincolo de simpla informare) 9. Responsabilitatea magazinelor si distribuitorilor in promovarea produselor 10. Utilizarea eficienta a excesului temporar de energie din resurse regenerabile (de exemplu pentru producerea hidrogenului) 11. Adaptarea oamenilor si oraselor la schimbarile climatice 12. Utilizarea hidrogenului in mobilitate

Tematski blok II: „Zdravje“

Izvirni jezik	
Skupina 8 (bolgarščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Въз основа на Нюрнбергския договор и имайки предвид съответните права на консенсус как да защитим тези права, имайки предвид, че има тотален контрол над здравеопазването на всеки гражданин. 2. Да поставим акцента върху храненето, да се сложи край на добавките. Да има възстановяване на медицинските грижи при контрацепция при жените и мъжете. Всички данни, свързани с ваксините, трябва да са публични и прозрачни, за да се избегнат анти-вакс движения. 3. Подобряване на грижите за пациентите независимо от социално-икономическия статус на пациента. 4. Създаване на Институт за фундаментални научни изследвания, свързани с клинични изследвания. Да се централизират всички резултати от тези изследвания, които могат да се ползват от всички държави членки. Прозрачност на научните изследвания, свързани с разработването на нови ваксини. Например в момента няма достатъчно информация, конкретно свързана с КОВИД-19 ваксините. 5. В пиковите периоди на КОВИД-19 много държави страдаха от недостиг на маски и на медицински персонал. Зависими сме от китайско и американско производство. Необходимо е създаването на Европейски кризисен щаб, който да се занимава с управлението на пандемията. 6. Медицинските професии - възможно ли е да има управление на медицинския персонал на равнище ЕС, за да търсим специалисти в рамките на ЕС и да изпращаме специалисти към страни, които са най-много засегнати в периоди на пандемична криза. Условиата на труд на медиците са лоши в много от държавите на ЕС, което стана видно по време на КОВИД-19 пандемията. Не трябва да се орязват средства за държавни болници и болнични заведения. 7. Фокус върху превенция и предоставяне на достатъчно информация и яснота. Да се фокусираме върху качеството на предоставените услуги, да смекчим разликите в нивото на качеството. Проследяване на нивото на пестицидите е свързано с качеството на хранителните продукти. Пластмасовите изделия, които замърсяват природата, навлизат и в хранителната верига. Определено трябва да обърнем внимание на качеството на храните и хранителните продукти. 8. Превенция и ранна диагностика на заболяванията позволяват по-добро лечение. На гражданите трябва да бъде предоставяна качествена информация, за да правят редовно профилактични прегледи и здравното осигуряване трябва да покрива голяма част от разходите за тези прегледи. 9. Здравните старт-ъп компании - как да им помогнем, за да продължат развитието си? 10. Изследвания в областта на здравеопазването и фармацията, свързани не само с пандемията, а на една по-широка основа. Например доброто здраве в една по-напреднала възраст също е свързано с научни изследвания. 11. Храненето - да се храним здравословно, да търсим причините в корените на проблемите. Да решим този проблем от ранна детска възраст, да се въведат обучителни програми, за да се избегнат проблемите на по-късен етап. Трябва да развием образованието, свързано със здравословния начин на живот. Това образование трябва да започне от най-ранна детска възраст, но трябва да обхване и по-големите

	<p>възрастови групи. Подобряване на образованието относно климатичните промени и пагубното влияние върху обществената среда и природата. По отношение на човешкото здраве, образованието също е важно. Да се знае повече за превенцията - какво се прави в училищната система, да има часове за здравословно хранене, така че да има познания в това отношение.</p> <p>12. Статутът на медицинския персонал и здравеопазването. Медицинският персонал се затруднява, защото всички процедури стават все по-строги. Медиците се превръщат в работи, и често пъти губят човешката връзка с пациентите. Има недостиг на медицински персонал. Много medici бяха уволнени заради това, че не са се ваксинирали. Това е нарушение на човешките права както на самите medici, така и в известна степен и на пациентите. Условието на труд на medicите са лоши в много от държавите на ЕС, което стана видно по време на КОВИД-19 пандемията. Не трябва да се орязват средства за държавни болници и болнични заведения.</p> <p>13. Ние имаме стресови фактори, които имат негативно влияние върху нашето здраве - справянето със стреса е тема, която заслужава внимание.</p>
<p>Skupina 9 (danščina)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mere støtte til vegetarisk kost (men hvordan løser vi udfordringer hos den eksisterende kødindustri?) 2. 5. Et ensartet system i hele EU med drift på tværs af landene. 3. 1.Lige adgang til sundhedspleje og tandpleje, som en ret til alle EU borgere, både i byer og på landet. 4. Forebyggelse er fundamentalt for sundheden. 5. 3. Seksuel og reproduktiv sundhed med lige og fair adgang. Det er vigtigt at sygdomme i det kvindelige reproduktive system er håndteret som reelle medicinske udfordringer. Hygiejneprodukter til kvinder er biologisk nødvendige og ikke luksusprodukter. Bedre information omkring virkninger og bivirkninger af prævention. Mere seksual undervisning til børn og unge, om både biologisk og mental seksuel sundhed. 6. 4. En stabil sundhedspleje, hvor det er mere attraktivt at arbejde i sundhedssektoren. Bedre løn og arbejdsforhold for sundhedsprofessionelle og mere udvikling af selvtest og selvbehandling hos patienter. 7. 2. Bedre uddannelse af børn og unge i skolerne omkring: mental og fysisk sundhed, seksuel sundhed, ernæring, tobak samt førstehjælp (også mental førstehjælp). 8. Digital afhængighed og afhængighed af teknologi. Især hos unge. 9. CBD (fra cannabis) skal promoveres mere som medicinsk hjælpemiddel. 10. Mere støtte til sund mad og muligheder for træning. Og mere skat på usund mad og junk food.
<p>Skupina 10 (španščina)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Acceso a servicios sanitarios de forma universal 2. Mejora del sistema de salud mental (accesible para todo el mundo, con educación emocional, etc...) 3. Reducción de la contaminación atmosférica y el ruido (mejorando la movilidad ciclista, disminución de combustibles fósiles, uso de energías limpias, etc.) 4. Reducción de la obesidad y los problemas relacionados 5. Reforzar la cooperación de los países Europeos en la salud (por ejemplo con la creación de un centro de salud a nivel europeo, para determinadas cuestiones como enfermedades raras, digitalización) 6. Fomento de los estilos de vida saludables y de la prevención de la enfermedad (promover la actividad física, etc.) 7. Promover la lucha contra las fake news y asegurar la veracidad de la información relacionada con la salud 8. Digitalización e integración de los servicios sanitarios (para la mejora de la recogida de información y para su uso en cuestiones de salud)

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Fomento de la Educación Sanitaria en torno a diversos temas: educación sexual, alimentación saludable, etc 10. Promoción del envejecimiento saludable 11. Reducción de la burocracia relacionada con el sistema sanitario 12. Educación digital (y legislación) en relación con el bienestar mental y emocional 13. Aumento del personal sanitario (hay escasez de profesionales de la salud en la actualidad)
Skupina 11 (španščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Salud mental (eliminar tabús, normalizar la enfermedad mental, avanzar en nuevos tratamientos, investigar en cómo la contaminación afecta a la salud mental, mejorar el apoyo a las enfermedades mentales...,) 2. Disponibilidad de medicinas (la disponibilidad de medicinas no es igual en todos los países y regiones de Europa; es necesario un sistema universal de provisión de medicamentos -por ejemplo. en Croacia las medicinas son muy caras en relación a los ingresos- ; es necesario garantizar la seguridad de las medicinas) 3. Accesibilidad al sistema sanitario (es desigual en distintos lugares, p.ej. en Finlandia hay poblaciones rurales pequeñas alejadas de centros sanitarios; desigualdad de acceso en función de los recursos disponibles; analizar la relación entre los recursos disponibles con los hábitos de vida y la salud...) 4. Actividad física como forma de salud 5. Atención al contexto social y psicológico de las personas (más allá del físico) 6. Productos de higiene femenina (revisar precios -son muy caros-, investigación) 7. Sistema Europeo de atención sanitaria (crear estándares, asegurar la misma calidad en la atención médica -p.ej. en Bulgaria no se asegura el cuidado correcto, los hospitales se interesan más en aspectos económicos, de hecho los hospitales se registran como entidades comerciales-) 8. Atención a la gente mayor (especialmente en ámbito rural) 9. Corrupción en el sistema sanitario (p.ej. médicos del sistema público que derivan al privado) 10. Sistemas de prevención de enfermedades (educación a la población, p.ej. salud sexual, alimentación, buenos hábitos, dedicar esfuerzos especialmente público infantil,...formar a la población en primeros auxilios) 11. Preparación para afrontar enfermedades graves (preparación de los sistemas sanitarios, preparación de la persona que sufre la enfermedad y preparación del entorno cercano)
Skupina 12 (poljščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unia powinna więcej inwestować w badania dotyczące zdrowia 2. Współpraca krajów członkowskich – zwłaszcza w zakresie pandemii 3. Unia Europejska powinna ujednoczyć opiekę zdrowotną i włączyć się w jej finansowanie 4. Zwiększenie nakładów na działania prewencyjne 5. Unia Europejska powinna skoncentrować się na zapewnieniu bezpieczeństwa w miejscach pracy 6. Unia Europejska powinna skupić się na bezpieczeństwie żywnościowym 7. UE powinna zadbać o organizację badań przesiewowych we wszystkich krajach członkowskich 8. Europejska legislacja dotycząca zdrowia powinna być nadrzędna nad legislacją krajową 9. Unia Europejska powinna zastanowić się nad prywatyzacją ochrony zdrowia dla chętnych 10. Państwa członkowskie powinny skupić się na właściwej edukacji i promowaniu zdrowego stylu życia

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Podstawowa opieka zdrowotna zarządzana przez państwo powinna być ulepszona i taka sama dla wszystkich 12. Istnieje potrzeba zwiększenia zarówno nakładów, jak i uwagi na zdrowie psychiczne
Skupina 13 (poljščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowe środowisko naturalne jako kluczowa kwestia dla zdrowia człowieka. "Nasza przyroda to nasza odporność". Strategie urbanistyczne. Transformacja obszarów zurbanizowanych (istniejących) jako miejsca dobre do życia. Mądre budowanie nowych miejsc do życia. Zlikwidowanie zanieczyszczenia światłem, emisją gazów, hałasem, 2. Opieka medyczna dla osób starszych. Opieka w przypadku chorób demencyjnych. 3. Uwzględnienie równego dostępu do usług medycznych dla wszystkich osób bez względu na płeć. Uwzględnienie odmienności biologicznej i nie koncentrowanie się na mężczyznach. 4. Uwzględnienie znaczenia sportu dla zdrowia. Uwzględnienie zdrowej przestrzeni do uprawiania sportu w naturze. 5. Uregulowanie kwestii związanych z medyczną marihuaną. 6. Jakość produkowanego jedzenia. Regulacje w zakresie jego modyfikacji. 7. Skupienie uwagi na leczeniu uzależnień, a nie kryminalizacji stosowania substancji psychoaktywnych. 8. Edukacja w zakresie zdrowego trybu życia od najwcześniejszych lat. 9. Zrezygnowanie z wojny z narkotykami (twardymi) i przeniesienie środków finansowych na opiekę nad zdrowiem psychicznym. 10. Więcej uwagi dla zdrowia psychicznego obywateli. 11. Zapewnienie zasobów finansowych na leczenie i dostępu do opieki medycznej dla wszystkich. 12. Większa uwaga dla osób chorych paliatywnie. Większe wsparcie dla osób opiekujących się osobami chorymi. 13. Regulacje w zakresie modyfikowania genomu ludzkiego.
Skupina 14 (romunščina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aer, apa, alimentatie - toate aceste trei elemente ne afecteaza sanatatea. De asemenea, atentie trebuie acordata aditivilor alimentari care pot avea efecte nocive asupra starii de sanatate. Este necesara o informare completa, corecta si bazata pe dovezi stiintifice care sa sustina deciziile factorilor de raspundere din domeniul sanatatii. Trebuie implementate programe educationale legate de legatura dintre alimentatie si sanatate, un factor important in sanatatea copiilor in mod special. Educatie legata de optiunile alimentare - santatea alimentara a copiilor..Alimentatia sanatoasa - sa fie perceputa ca o investitie pentru viitor. 2. Sanatatea sexuala si importanta protejarii familiei. Educatia sexuala - o necesitate pentru o viata sanatoasa si echilibrata. 3. Trebuie sa ne asiguram ca oamenii duc o viata suficient de buna sanatoasa, astfel incat sa accesul la sistemul de sanatate sa fie cat mai rar, iar rezultate in cheltuielile aferente cat mai mici. Serviciile medical focalizate pe Sanatatea mentala trebuie sa fie una unele cat mai buna. Trebuie sa eliminam o serie de obstacole legate de santatea mentala, in special legate de accesul la servicii specializate. 4. Sanatatea celor in varsta este neglijata de catre sistem. 5. Prea putine cunostinte referitoare la antibiotice si utilizarea lor rationala; este nevoie de o educatie continua, inclusiv pentru antibioticele noi aparute. Politica ne-uniforma referitoare la prescrierea antibioticelor. Utilizarea in exces a antibioticelor pentru animale, cu impact asupra alimentelor procesate de catre oameni. Ferme ecologice, in care sa fie utilizate cat mai putine antibiotice 6. Accesul la sistemul de sanatate sa fie mult mai bine reglementat, la nivelul practic si nu doar principial. Problemele trebuie discutate si rezolvate printr-o actiune comuna si nu separat. Cuvantul cheie este "NOI" 7. Accesul la serviciile de sanatate mentala

	8. Asigurarea sanatatii este un proces cu etape multiple; de la preventie la asigurarea unui sistem de medicina de urgenta. Fiecare dintre etape este importanta si necesita sprijin pentru dezvoltare si implementare9. Degradarea sanatatii mentale este generata si de degradarea sanatatii fizice,